

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Petrem Sedlákem, Ph.D. ve věci

žalobce: P. K.
bytem X.

proti
žalovanému: Generální ředitelství cel
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2017, č. j. 44169-6/2017-900000-304.1,
sp. zn. 34352/2014-630000-12

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně dne 20. 9. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, č. j. 44169-6/2017-900000-304.1, sp. zn. 34352/2014-630000-12, ze dne 13. 7. 2017, doručeného dne 20. 7. 2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), včetně

souvisejícího rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve všech výrocích, Celního úřadu pro kraj Vysočina, č. j. 503-4/2015-630000-12, sp. zn. 34352/2014-630000-12, ze dne 19. 1. 2015 (dále jen „rozhodnutí prvního stupně“).

2. Žalobce předně namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu, jelikož žalovaný nesprávně odmítl provést jím navržené důkazy k prokázání jeho skutkových tvrzení. Dále žalobce nesoulad výroku rozhodnutí správního orgánu s ustanovením § 77 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, pro neuvedení formy zavinění. Následně brojil proti nesprávnému posouzení formy zavinění přestupku žalovaným a nepřezkoumatelnosti jeho závěrů v této otázce pro jejich vnitřní rozpornost. Namítl, že se ze strany řidiče při spáchání přestupku jednalo spíše o „omyl“, než o úmysl. Brojil i proti výši sankce, která je dle jeho názoru nepřiměřeně vysoká, a je v rozporu se zásadou nestranného a objektivního postupu, zásadou materiální rovnosti a zásadou legitimního očekávání.
3. Vedle uvedených námitek obsáhle brojil proti postupu při rozhodování správních orgánů o námitce podjatosti Generálního ředitelství cel a namítl i samostatně podjatost úředních osob. Poukázal na to, že před vydáním rozhodnutí ve věci vznesl námitku podjatosti dvou oprávněných úředních osob a dále namítl, že i představený výše zmíněných oprávněných úředních osob, Mgr. Ing. L. K., který rozhodoval o námitce podjatosti vznesené proti nim, je podjatý, avšak žalobce nemůže proti němu vznášet námitku podjatosti dle správního řádu, neboť řízení před správním orgánem již bylo skončeno vydáním pravomocného rozhodnutí.
4. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 5. 12. 2017 navrhl zamítnutí žaloby s tím, že jednotlivé uplatněné žalobní námitky nejsou důvodné. V případě namítaného nedostatečného zjištění skutkového stavu odkázal na výsledky zasahujících policistů a vyjádřil se k důvodům, proč neshledal jako důvodné realizovat důkaz výpovědi Ing. J. K. K namítané vadě výroku rozhodnutí odkázal na skutečnost, že rozhodnutí o přestupku bylo vydáno před účinností zákona č. 250/2016 Sb. a na napadené rozhodnutí se ustanovení § 77 zákona o přestupcích nepoužije. Za lichou po podrobném rozboru označil i předestíranou argumentaci ve vztahu k posouzení formy zavinění. Velmi detailně se žalovaný vyjádřil i k uplatněným námitkám podjatosti a rozhodování o nich s tím, že podle jeho názoru byl procesní postup žalovaného v souladu se zákonem. Stejně tak podle jeho názoru nebyly důvodné ani námitky, které směřovaly proti výši sankce.
5. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
6. Soud ve věci rozhodoval podruhé poté, co jeho předchozí rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019-34. V předcházejícím rozhodnutí zdejší soud, stejně jako následně Nejvyšší správní soud, posuzoval pouze námitky související s rozhodováním žalovaného o podjatosti jeho zaměstnanců.

7. Soud s ohledem na zrušení předcházejícího rozhodnutí vypořádal jednotlivé žalobní námitky v úplnosti v pořadí, v jakém byly uplatněny. Ve věci soud opětovně rozhodl po nařízeném soudním jednání, jehož důvodem byl především výslech svědků.

Nedostatečné zjištění subjektu přestupku

8. Základem této žalobní námitky byly dvě namítané skutečnosti. První z nich byla námitka, v níž žalobce uvedl, že na zpoplatněné pozemní komunikaci řídil předmětné vozidlo jeho bratr, Ing. J. K., a sám žalobce pouze vozidlo přeparkovával na parkovišti benzinové čerpací stanice, které nepodléhá zpoplatnění, jelikož nejde o těleso dálnice. Druhou z nich byla námitka nedostatečného zjištění skutkového stavu v důsledku neprovedení výslechu na místě zasahujících policistů.
9. Pro posouzení námitky, zda řídil žalobce vozidlo na zpoplatněném úseku pozemní komunikace – dálnice D1, je především nutné odpovědět na otázku, kde vlastně bylo vozidlo stavěno. Soud se se žalobcem shoduje v tom, že výpovědi na místě zasahujících policistů, stejně jako jeho bratra, který měl vozidlo řídit, jsou důkazní prostředky, které mohou odstranit pochybnosti, které i po provedení výpovědí na místě zasahujících policistů v přestupkovém řízení mohly přetrvávat. S ohledem na to, že žalovaný měl skutek jasně prokázáný, přistoupil soud k doplnění zjištění skutkového stavu, neboť má za to, že doplnění již dříve provedených výpovědí není nahrazením dokazování ze strany soudu, nadto s ohledem na dobu spáchání přestupku je nanejvýš vhodné, aby soud věc posoudil meritorně.
10. Soud proto provedl v rámci nařízeného jednání jako důkaz výpovědi zasahujících policistů, tj. prap. K. a nrap. T., a bratra žalobce, Ing. J. K.
11. Svědek K. vypověděl, že situaci si pamatoval pouze mlhavě, zpětně si pamatoval, že šlo dálniční známku, bylo kontrolováno auto, které ji nemělo vylepenou. Situaci si vybavuje proto, že tam mělo jít o pojištění proti pokutám, žalobce požadoval postoupení věci správnímu orgánu a oznamování na dálniční známku moc není. Žalobce policisté oznamovali proto, že známku neměl.
12. Ke stavění vozidla žalobce uvedl, že běžný postup je takový, že policie řidiče zastaví, požádá ho o doklady, informuje ho a vyřídí přestupek. Běžně zastavují vozidla např. na výjezdu z parkoviště. V této věci bylo vozidlo podle svědka kontrolováno za benzinovou stanicí, jak je parkoviště pro kamiony, ještě před tím, než vozidlo najíždělo na dálnici. Vozidlo policisté zastavili na parkovišti. Po nahlédnutí do fotodokumentace svědek uvedl, že se na ní nachází jejich staré služební vozidlo. Vozidlo kontrolovali, když buď žalobce objížděl benzínku, nebo vyjížděl z parkoviště u benzínky nebo odjížděl přímo od stojanu.
13. K dotazu žalobce svědek uvedl, že si nemůže vzpomenout, kdy si žalobce koupil známku, ani si nevzpomněl, kdy si všiml, že žalobce neměl známku, stavěl ho terčem nebo rukou, zastavil vozidlo při odjezdu tam, kde stálo to služební vozidlo, vedle restaurace, na

parkovišti. Pamatoval si, že žalobce měl auto, které vlastnila společnost na pokuty, a že žalobce chtěl odevzdat věc do správního řízení. Nevzpomněl si, zda se žalobce vyjádřil tak, že by nevěděl, že vozidlo nemělo dálniční známku.

14. K dotazu soudu doplnil, že po vylepení známky sepsali policisté přestupek, ale nevěděl, jestli žalobce pokračoval v jízdě.
15. K dotazu žalovaného svědek uvedl, že nevzpomíná, zda ve vozidle byla další osoba.
16. Svědek T. vypověděl, že kontrolované vozidlo bylo odstavené na parkovišti, na kterém si policisté všimli, že vozidlo nemá vylepenou dálniční známku, postavili se s civilním vozidlem za čerpací stanici, žalobce nasedl do vozidla a rozjel se. Žalobce se svědkem K. oslovili, vyžádali si doklady. Žalobce u sebe neměl řidičský průkaz a pojištění vozidla, dále policisté zjišťovali, zda je žalobce držitelem řidičského oprávnění a ověřovali totožnost žalobce.
17. Svědek dále uvedl, že vozidlo stálo na přilehlém parkovišti vedle benzínové stanice, policie měla civilní vozidlo Ford Transit, které zastavili kousek dál, aby viděli, jestli se vozidlo (žalobce) rozjelo, pak ho zastavili. Ve vozidle seděl žalobce, po zastavení začal s policií komunikovat. Situaci popsal svědek tak, že žalobce k vozidlu přišel, nastoupil do něj, vyjel z parkovací plochy. Výjezd je přes parkoviště nákladních vozidel na dálnici D1. Parkovací plocha je vedle až za stojany, vozidlo policisté kontrolovali až při výjezdu z parkoviště. Fotografie, které jsou založené ve spise, se pořizovaly až po odstavení vozidla na parkovišti pro nákladní vozidla. Žalobce byl dle svědka při kontrole ve vozidle sám. Dálniční známku žalobce opomněl, pak si ji koupil. Po projednání věci a vylepení známky pokračoval žalobce ve vozidle sám.
18. K dotazu žalobce svědek uvedl, že po ukončení silniční kontroly a vylepení známky policisté zřejmě odjeli, žalobce na dálnici najíždět neviděli. Dále uvedl, že žalobce na parkoviště (na kterém původně stál) přijíždět neviděli.
19. K dotazu žalovaného uvedl, že konkrétně neviděli žalobce najíždět na dálnici, viděli ho jen odjíždět z místa kontroly, kdyby odstavil vozidlo na konci parkoviště, asi by ho neviděli, resp. viděli až po určité době. Na dálnici ho najíždět neviděli.
20. Svědek J. K. ke skutkové situaci vypověděl, že si nepamatuje, kde se dotčená čerpací stanice nacházela, nevybavuje si situaci ani datum. S bratrem občas cestovali společně. V roce 2014 podle svědka žalobce užíval různá vozidla - Golf, Passat, často vozidla střídal. Určitě řídil vozidla v situaci, kdy byl žalobce spolujezdec. Povinnosti řidiče před nájezdem jsou mu známi (auto musí být technicky v pořádku, musí mít dálniční známku a řidič se musí řídit pravidly silničního provozu). Vozidla před zahájením jízdy nekontroluje, těleso dálnice bez dálniční známky v minulosti užil. V roce 2014 občas jezdili s bratrem do Brna do kanceláře. Ke konkrétnímu datu a situaci si nic bližšího nepamatoval.

21. K dotazu žalobce uvedl, že vozidlo Jaguar XF je mu známo, v roce 2014 byl vlastníkem vozidla pravděpodobně spolek Řešíme pokuty, o.s., jehož byl svědek statutárním zástupcem. Vozidlo zpravidla užíval svědek, ale užívali ho i jiní. Pokud jeli spolu se žalobcem, zpravidla vozidlo řídil svědek. Nevybavoval si, resp. mlhavě si vybavoval, že žalobce někdy na dálnici kupoval dálniční známku. Určitě si vzpomínal, že se žalobcem někdy stavěli na benzinové stanici, aby se občerstvili.
22. K dotazu soudu uvedl, že vozidlo Jaguar XF mělo čistě bílé polepy.
23. Z provedeného dokazování vyplynulo, přes drobné rozpory ve výpovědích jednotlivých svědků, které jsou ale s ohledem na časový odstup od sankcionovaného jednání zcela logické a očekávatelné a které svědčí spíše pro věrohodnost výpovědí než naopak, že vozidlo, které žalobce řídil, bylo zastaveno zasahujícími policisty mimo bezprostřední areál čerpací stanice OMV na parkovišti pro osobní a nákladní vozidla, které na areál čerpací stanice bezprostředně navazuje. Tato skutečnost je patrná i z obsahu správního spisu, kde je vozidlo zachyceno odstavené na parkovišti za čerpací stanicí, jak potvrdili svědci K. a T., a což konečně vyplývá i z vlastního vyjádření žalobce v bodu 1. žaloby.
24. Před soudem proto vyvstává právní otázka hodnocení toho, zda se v případě parkoviště jedná o „čerpací stanici“ nebo o „odpočívku“ v režimu zákona o pozemních komunikacích, jelikož režim obou zákonem oddělených stavebních prostorů je ve vztahu k tělesu dálnice rozdílný.
25. Podle § 10 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích platí, že na dálnici, silnici podle § 5 odst. 3 nebo místní komunikaci podle § 6 odst. 3 může být přímo připojena z odpočívky jen stavba, která svým účelem slouží výlučně uživatelům těchto pozemních komunikací (např. čerpací stanice pohonných hmot, motoresty, motel, autoservis).
26. Podle § 12 odst. 1 písm. a) zákona o pozemních komunikacích jsou součástmi dálnice, silnice a místní komunikace všechny konstrukční vrstvy vozovek a krajnic, odpočívky, stavby a technická a jiná zařízení určená k provádění kontrolní činnosti při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, přidružené a přídatné pruhy, včetně zastávkových pruhů linkové osobní dopravy.
27. Podle § 12 odst. 5 zákona o pozemních komunikacích je odpočívka stavebně a provozně vymezená plocha dálnice, silnice nebo místní komunikace určená k bezúplatnému stání silničního motorového vozidla na dobu potřebnou pro zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a k odpočinku uživatelů, popřípadě k jejich občerstvení a k doplnění pohonných hmot.
28. Podle § 14 odst. 2 písm. d) zákona o pozemních komunikacích součástmi ani příslušenstvím dálnice, silnice a místní komunikace nejsou autobusová nádraží, motely, motoresty, čerpací stanice pohonných hmot a celníště na hraničních přechodech.

29. Na základě uvedených ustanovení posoudil soud, zda na místě, které vyplynulo z tvrzení žalobce a obsahu správního spisu doplněného o výpovědi svědků, byl oprávněn žalobce řídit vozidlo, které nebylo označeno dálniční značkou, tj. kuponem prokazujícím úhradu časového poplatku za užívání pozemní komunikace (§ 21 až § 21e zákona o pozemních komunikacích).
30. Soud si především položil otázku, zda je třeba posuzovat parkoviště, které navazuje na benzínovou stanici, jako součást čerpací stanice nebo je třeba ho posuzovat jako odpočívku, a dospěl k závěru, že je třeba navazující parkoviště posuzovat jako odpočívku.
31. S ohledem na stav dálniční sítě v rámci ČR jsou místa určená k bezúplatnému stání silničního motorového vozidla na dobu potřebnou pro zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a k odpočinku uživatelů, koncentrovaná primárně v okolí čerpacích stanic. Tomuto stavu konečně odpovídá i další část ust. § 12 odst. 5 zákona o pozemních komunikacích, dle kterého slouží odpočívky i k občerstvení uživatelů pozemních komunikací, zde dálnice, a k doplnění pohonných hmot. Samotnou odpočívku nelze ztotožňovat s čerpací stanicí, která má samostatný právní režim dle zákona o pozemních komunikacích [srov. ust. § 14 odst. 2 písm. d) zákona o pozemních komunikacích].
32. Soud má tak za to, že jako čerpací stanici lze chápat pouze prostor, který slouží k natankování pohonných hmot, a přiklonil se tak k užšímu výkladu pojmu čerpací stanice, neboť při zaujetí jiného výkladu by postrádalo ve vztahu k systému časového zpoplatnění racionální smysl rozlišování čerpacích stanic a odpočívek.
33. Za odpočívku pro účely systému časového zpoplatnění soud proto považuje jakýkoliv prostor, který složí k bezúplatnému stání motorových vozidel, odpočinku, občerstvení a případně doplnění pohonných hmot, který je stavebně technologicky napojen na dálnici, resp. úsek pozemní komunikace, který je v systému časového zpoplatnění, na který je umožněn vjezd a sjezd pouze z komunikace zahrnuté v systému časového zpoplatnění. Není rozhodné, zda je odpočívka spojena s čerpací stanicí nebo nikoliv a v každém individuálním případě je třeba posoudit, zda byl řidič zastaven a kontrolován v prostoru čerpací stanice (která není součástí ani příslušenstvím dálnice) nebo v prostoru odpočívky (která naopak součástí, resp. příslušenstvím dálnice je).
34. Parkoviště, které bylo místem spáchání deliktu v posuzované věci, jak vyplynulo bez pochybností ze správního spisu i z výpovědi svědků, se nachází za čerpací stanicí ve směru jízdy a slouží k odstavení kamionů a osobních motorových vozidel. Je tak místem, na kterém je umožněno bezplatné stání motorových vozidel, s ohledem na zázemí čerpací stanice je zároveň i místem, kde je umožněn odpočinek, hygiena a občerstvení uživatelů motorových vozidel. Naopak je zjevné, že parkoviště za čerpací stanicí ve směru jízdy není určeno k čerpání pohonných hmot a dokonce ani není ani prostorem určeným k odstavení vozidla za účelem zaplacení načerpaných pohonných hmot. Jasným převažujícím účelem místa spáchání je odstavení vozidla před jeho návratem na těleso dálnice, nikoliv čerpání pohonných hmot, ke kterému je vymezen areál čerpací stanice vymezený stojany na čerpání pohonných hmot, související prostory pro údržbu vozidla (např. stojany a místa

technicky vybavená a určená pro nahuštění pneumatik) a místo k úhradě k ceny pohonných hmot.

35. V nyní posuzované věci dospěl soud, i po doplnění dokazování, k závěru, že žalobce byl s vozidlem zastaven a kontrolován v prostoru odpočívky, tudíž v prostoru, který je zahrnutý v systému časového zpoplatnění pozemní komunikace. Mezi účastníky nebylo vůbec sporné, zda je předmětné místo spáchání deliktu napojeno výlučně na těleso dálnice, proto se soud nezabýval ani otázkou možného alternativního příjezdu na místo spáchání deliktu a posuzoval pouze charakter parkoviště, na kterém byl žalobce kontrolován.
36. V této situaci je proto zcela irelevantní, zda žalobce vozidlo „pouze přeparkovával“ na parkovišti mimo výlučný prostor čerpací stanice, nebo se s vozidlem pohyboval po samotné dálnici D1, případně na ni najížděl, neboť ve všech těchto situacích byl povinen prokázat, že se účastní systému časového zpoplatnění ve smyslu ust. § 21 až § 21e zákona o pozemních komunikacích

Absence formy zavinění ve výroku

37. Uvedením formy zavinění ve výroku rozhodnutí se správní soudy zabývaly opakovaně v řadě rozhodnutí. V nyní posuzované věci došlo ke spáchání přestupku dne 15. 6. 2014, proto lze dokázat např. na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 As 268/2017-45, dle kterého *„Forma zavinění je obligatorní náležitostí výroku rozhodnutí až od 1. 10. 2015, kdy nabyl účinnosti zákon č. 204/2015 Sb., který (vedle jiného) měnil též zákon o přestupcích; z přechodného ustanovení (část první, čl. II, bod 1) plyne, že [ř]ízení o přestupcích, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 200/1990 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Jelikož bylo řízení v posuzovaném případě zahájeno před 1. 10. 2015 (prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 17. 6. 2015), správní orgány nikterak nepochybily.“*
38. Nad rámec uvedeného nutno poukázat, že i pro případy přestupků, které byly spáchány po 1. 10. 2015 nedovodil Nejvyšší správní soud, že by neuvedení formy zavinění ve výroku mělo být automaticky důvodem pro konstatování nezákonnosti nebo nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Soud v tomto odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 As 348/2017-38, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: *„V dané věci není pochyb o tom, že správní orgán prvního stupně pochybil, neboť formu zavinění ve výrokové části neuvedl. Ani v odůvodnění svého rozhodnutí se k formě zavinění výslovně nevyjádřil. Žalovaný toto pochybení v odvolacím řízení nenapravil. Zbývá posoudit, zda tato vada způsobuje nezákonnost napadených správních rozhodnutí. ... S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že zjištěné pochybení nepředstavuje natolik zásadní vadu, pro kterou by bylo nutné napadený rozsudek, resp. správní rozhodnutí zrušit. Takový postup by s ohledem na skutkové okolnosti případu představoval zbytečný formalismus a byl by v rozporu s principem procesní ekonomie. Absence uvedení formy zavinění ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a jejího výslovného zohlednění při zdůvodnění druhu a výměry sankce nezpůsobuje bez dalšího nezákonnost rozhodnutí o přestupku. Stěžovatel totiž nebyl tímto postupem zkrácen na svých právech.“*

39. V nyní posuzované věci soud zdůrazňuje, že správní orgán prvního stupně i žalovaný hodnotili jednání žalobce jako úmyslné a toto hodnocení uvedly v odůvodnění obou rozhodnutí. S ohledem na datum spáchání přestupku nebyla povinnost uvádět formu zavinění ve výroku, postačuje podle názoru soudu uvedení formy zavinění v textu odůvodnění rozhodnutí.

Nesprávné posouzení formy zavinění

40. Soud se ztotožňuje se žalobcem, že formulace užitá v žalobou napadeném rozhodnutí „*Věděl tak, nebo minimálně vědět měl a mohl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem*“ je minimálně matoucí, neboť v sobě obsahuje jak formulaci *Věděl*, která je vyhrazena úmyslnému zavinění, tak formulaci *vědět měl a mohl*, která je vyhrazena nedbalostnímu zavinění, nicméně žalovaný dále uvedl, že „*pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn*“, což opět odpovídá úmyslnému zavinění ve formě nepřímého úmyslu. Zároveň žalovaný v dalším odstavci zdůraznil, že k naplnění odpovědnosti za přestupek by stačovalo i nedbalostní zavinění.
41. Při posouzení této námitky považoval soud za nutné zodpovědět (opět) dvě otázky. Za prvé, zda formulační neobratnost žalovaného může mít vliv na naplnění znaků skutkové podstaty. Za druhé, zda považuje soud za prokázaný úmysl žalobce užít motorovým vozidlem zpoplatněný úsek bez toho, aniž by byl uhrazen poplatek systému časového zpoplatnění.
42. Na první z položených otázek si soud odpověděl negativně, neboť i nedbalostní zavinění postačuje k naplnění skutkové podstaty přestupku, za který byl žalobce sankcionován.
43. V případě druhé otázky dospěl soud k závěru, že jednání žalobce lze hodnotit jako nepřímý úmysl. Jakkoliv žalobce jak v žalobě, tak u soudních jednání opakovaně argumentoval tím, že nevěděl, že pro jízdu po parkovišti čerpací stanice musí mít uhrazen poplatek za použití zpoplatněné komunikace, má soud jasně za prokázané, že v prostoru zpoplatněné komunikaci užil vozidlo, které nemělo vylepenou dálniční známku. Žalobcova přestupková historie s totožným vozem jasně ukazuje, že se v případě žalobce nejedná o ojedinělé jednání. Samotný fakt, že po kontrole vozidla koupil a vylepil dálniční známku, nic nevypovídá o vnitřním vztahu žalobce k postiženému jednání v době před tím, než byl kontrolován Policií ČR. Spekulace o tom, jaký je postup nedbalého pachatele a pachatele, který páchá přestupek úmyslně, jsou pouze názorem žalovaného. Z provedeného výslechu bratra žalobce jasně vyplynulo, což konečně odpovídá i předcházejícím přestupkovým jednáním, že vozidlo tov. zn. Jaguar, RZ: X. řídil žalobce opakovaně a bezpochyby je povinností řidiče ujistit se, zda vozidlo před vjezdem na zpoplatněnou komunikaci má uhrazen poplatek systému časového užití zpoplatněné komunikace. S ohledem na to, že žalobce byl i v minulosti se stejným vozem přistižen při páchání totožného přestupku, má soud za to, že jednal žalobce nejméně v nepřímém úmyslu vyhnout se povinnosti uhradit poplatek za užití dálnice D1. V této souvislosti nemůže soud odhlédnout od výpovědi bratra žalobce, ze které neshledal nic, co by

potvrdilo tvrzení žalobce, že vozidlo tov. zn. Jaguar RZ: X. řídil na samotné dálnici právě Ing. J. K., zatímco žalobce s ním pouze popojížděl po parkovišti.

Procesní pochybení při rozhodování námitky podjatosti a podjatost úředních osob

44. K tomuto žalobnímu bodu soud pouze pro stručnost odkazuje na své předchozí rozhodnutí v této věci ze dne 18. 1. 2019, ve kterém dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je zatíženo procesními vadami při rozhodování o otázce podjatosti, které mohly mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Zdejší soud proto citovaným rozsudkem napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu jednání.
45. Žalovaný napadl rozsudek ze dne 18. 1. 2019 kasační stížností, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 18. 1. 2019, č. j. 73A 38/2017-100, zrušil a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení. V citovaném rozsudku se Nejvyšší správní soud jasně vyjádřil i k otázce namítané podjatosti, když uvedl následující: „postup stěžovatele, pokud jde o nakládání s námitkou podjatosti všech jeho zaměstnanců, nepředstavoval procesní vadu, a tudíž tento postup nemohl nikterak ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí ve věci samé. Představený oprávněných úředních osob byl v daný okamžik, tj. dne 13. 7. 2017, oprávněn rozhodnout o námitce jejich podjatosti a v okamžiku rozhodování o věci samé tak neexistovaly jakékoliv relevantní pochybnosti o nepodjatosti rozhodujících úředních osob.“
46. Dále Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedl: „Pokud žalobce byl v daném případě schopen z dovolené v Grónsku učinit námitku vůči konkrétním úředním osobám, nebylo sebemenšího důvodu, aby nesdělil důvody, které podle něj k jejich podjatosti vedou. Pokud se domníval, že tyto osoby jsou podjaté, musel již v daný okamžik vědět i o důvodech jejich podjatosti. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že stěžovatel neměl povinnost vyčkávat sdělení těchto důvodů, nebo žalobce vyzývat k jejich doplnění, jak mu vytknul krajský soud. Ani v tomto případě proto Nejvyšší správní soud neshledal v postupu stěžovatele vadu, která by byla způsobila zpochybnit usnesení ze dne 13. 7. 2017 o nevyhloučení úředních osob, nota bene samotnou zákonnost napadeného rozhodnutí ve věci samé. K okamžiku rozhodování zde neexistovaly relevantní pochybnosti o nepodjatosti úředních osob.“
47. Zároveň Nejvyšší správní soud zdůraznil: „Procesním pochybením zakládajícím nezákonnost napadeného rozhodnutí pak není ani skutečnost, že stěžovatel napadené rozhodnutí vydal před tím, než bylo posouzeno odvolání proti usnesení ze dne 13. 7. 2017 o nevyhloučení úředních osob. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu postačovalo, že o námitce podjatosti bylo ke dni rozhodování přijato prvostupňové usnesení o námitce podjatosti (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012-32, nebo ze dne 25. 6. 2014, č. j. 10 As 77/2014-62). ... Pokud však správní orgán skutečně vyhodnotí podanou námitku jako prima facie nedůvodnou a ani ji tedy nepředloží k rozhodnutí představenému úřední osoby, nese riziko, že podjatost bude nakonec shledána až v rámci opravných prostředků proti rozhodnutí ve věci samé, včetně řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí. Účastníkovi řízení totiž přirozeně zůstává zachováno právo námitku podjatosti rozhodujících úředních osob uplatnit i v rámci opravných prostředků proti meritornímu rozhodnutí.“

[49] Výše uvedené pak platí i při hodnocení, zda nepřihlédnutí ke vznesené námitce podjatosti mohlo mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost uvádí, že i kdyby ve shodě s krajským soudem shledal v postupu stěžovatele procesní vady krajským soudem identifikované, nepředstavovaly by takové podstatné porušení ustanovení o řízení, které by mohlo mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2016, č. j. 3 As 15/2016-47, podle něhož dokonce i zjištění, že meritorní rozhodnutí bylo vydáno objektivně vyloučenou osobou, nemusí automaticky (per se) vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, pokud k tomuto zjištění nepřistoupí další okolnosti svědčící o nezákonnosti správního rozhodnutí. “

48. Soud má s ohledem na citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu za vypořádané námitky proti postupu správních orgánů při posouzení námitek podjatosti. Procesní postup žalovaného nebyl shledán Nejvyšším správním soudem vadným, resp. nebyl shledán jako důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. S ohledem na uvedené se soud proto vypořádal s věcným obsahem námitek podjatosti, které vznesl žalobce vůči Mgr. K., Mgr. P. a Mgr. Ř. v samotné žalobě.
49. Ve shodě s vyjádřením žalovaného soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 9 As 121/2014-33, dle kterého: „[36] S možnou podjatostí správní řád počítá pouze u takové úřední osoby, která se aktivně a bezprostředně podílí na výkonu pravomoci správního orgánu; výkonem pravomoci je z tohoto pohledu nutno rozumět jak podíl na formálním správním řízení, tak podíl na jednotlivých úkonech, v rámci nichž činí tyto osoby jisté úvahy, které se pak promítají v materiální podobě v právní sféře účastníků řízení. Naopak nelze nalézt rozumný důvod, proč by se mělo rozhodovat i o těch osobách, které se bezprostředně na výkonu pravomoci správního orgánu nepodílí.

[37] Posuzování vyloučení z rozhodování úředních osob, jež se účastní rozhodování věci ve správním řízení, by se mělo řídit stejnými zásadami, jakými je ovládáno posuzování vyloučení soudců z rozhodování soudních věcí.

[38] Je-li tedy zřejmé, že se z několika účastníkem zpochybněných úředních osob bude na výkonu pravomoci správního orgánu podílet pouze určitá či určité osoby (oprávněné úřední osoby), je účelné se zabývat otázkou podjatosti jiných než těchto úředních osob jen za předpokladu, že u nich bude shledán důvod k vyloučení. V případě, že tomu tak není a že tedy nic nebrání v tom, aby úřední osoby, které byly pověřeny k vyřízení věci ji skutečně vyřizovaly, postrádá zkoumání podjatosti dalších osob daného správního orgánu smysl, neboť vůbec není dán důvod ke změně okruhu osob, kteří mají věc vyřizovat. “

50. V souzené věci je zřejmé, že na rozhodování věci se podíleli výlučně Mgr. P. a Mgr. Ř. a jejich podjatost je spatřována výlučně ve vztahu nadřízenosti a podřízenosti k Mgr. K. Podle názoru zdejšího soudu samotný vztah nadřízenosti a podřízenosti vyplývající ze služebního poměru není sám o sobě takovou skutečností, která by mohla založit důvodné pochybnosti o tom, že by služebně podřízený nebyl schopen ve věci přestupku nestranně a objektivně jednat a rozhodnout, neboť v rámci hierarchicky vystavěných orgánech typu

celní správy bude vždy ve věci rozhodovat úřední osoba, která je podřízena nadřízenému. Soud proto považuje za podstatné, aby v těchto případech přistoupily k samotnému vztahu nadřízenosti a podřízenosti i další skutečnosti, z nichž bude možné dovodit vztah rozhodujících úředních osob k věci nebo účastníku. Žádnou takovou skutečnost ale soud ve věci neshledal a žalobce ji ani netvrdil. Námitku podjatosti proti Mgr. P. a Mgr. Ř. soud proto neshledal jako důvodnou.

51. Zároveň soud nad rámec uvedeného poukazuje na fakt, že vyjádření samotného žalobce, ať již jako účastníka řízení, nebo zástupce jiných účastníků řízení, případně jeho veřejná vystoupení se nesou v konfrontačním duchu, a to aniž by soud hodnotil jejich důvodnost. Konfrontační styl jednání žalobce tak jistě může nalézt obdobnou odezvu i v činnosti správních orgánů, což ovšem, zejména v rámci procesních vyjádření účastníků pro soudní jednání, nelze považovat za známku podjatosti správního orgánu, pokud se k tomu nepřidruží další skutečnosti odůvodňující podjatost správního orgánu. Z obsahu napadeného rozhodnutí je zjevné, že správní orgán přistoupil k vypořádání odvolacích námitek komplexně a je umožněn přezkum věcné správnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí ani z procesního postupu úředních osob není patrný žádný osobní negativní vztah k žalobci, jakkoliv se žalobci může zdát napadené rozhodnutí subjektivně tvrdé a nepřiměřené.

Nezákonná výše sankce

52. Soud se v závěru neztotožňuje ani s námitkou nezákonné výše sankce. Formálně vzato byla žalobci uložena sankce v intencích zákonné úpravy ust. § 42a odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích, neboť maximální výše sankce, kterou bylo možno žalobci uložit, byla 100.000 Kč.
53. Je zřejmé, že v systému časového zpoplatnění se pohybují jak vozidla, která podléhají mýtu, tak osobní vozidla, u kterých je poplatková povinnost splněna zakoupením jednorázové dálniční známky v podstatně nižší hodnotě. Bezpochyby tak horní hranice sankce umožňuje diferencovat mezi jednotlivými skutkovými situacemi, v nichž k porušení povinností vyplývajících ze systému časového zpoplatnění dochází. Je zjevné, že sankce byla uložena žalobci u spodní hranice zákonné sazby (8%), avšak je zároveň zjevné, že není zcela bagatelní. Soud se proto zabýval tím, k jakým skutečnostem správní orgány při uložení sankce přihlédly.
54. Z obsahu správního spisu je patrné, jak uvádí i žalovaný v napadeném rozhodnutí, že žalobce v podaném odvolání proti výši pokuty nijak nebrojil ani netvrdil, že by pro něj byla likvidační.
55. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i z žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že základní přitěžující okolností je opakované páčání stejného přestupku žalobcem v minulosti.

56. V rámci nařízeného soudního jednání žalovaný opakovaně (poté, co se shodně vyjádřil i ve vyjádření k žalobě) konstatoval, že jako přitěžující okolnost byla žalobci nesprávně k tíži započtena recidiva vyplývající z rozhodnutí o přestupku žalobce ze dne 21. 1. 2013, č. j. 2632/2013-510000-12. Soud proto nezákonnost toho rozhodnutí, resp. nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že správní orgány vycházely při stanovení sankce z uvedeného rozhodnutí, považuje za nespornou. Zároveň se ale soud nedomnívá, že by tato nezákonnost mohla způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí jako celku.
57. Žalobce totiž oproti výše citovanému rozhodnutí nijak nezpochybnil, že mu již dříve byla uložena pokuta rozhodnutím Celního úřadu pro Středočeský kraj ze dne 10. 11. 2014, č. j. 155318-2/2014-610000-12, kterým byl žalobce uznán vinným ve 2 případech předchozího porušení § 42a odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích (a to totožným vozidlem), v celkové výši 6.000 Kč. Ve vztahu k rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj pouze namítl, že považuje za poněkud nekorektní tvrdit recidivu z důvodu tři léta starého jednání a že dle jeho názoru již došlo k zahlazení tohoto odsouzení.
58. Korektnost zohlednění citovaného rozhodnutí soud nijak nezohledňuje, neboť jeho úkolem pouze a jediné posoudit zákonnost napadeného rozhodnutí, tj. posoudit otázku namítaného nezohlednění zahlazení odsouzení. V této souvislosti zdejší soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2018, č. j. 3 As 202/2017-35, dle kterého: „[18] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu mají správní orgány právo přiblížit k předchozím spáchaným přestupkům, a to i v případě jejich spáchání před více než jedním rokem. Jak uvedl zdejší soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 238/2017 – 54, „pokud by byl správný názor stěžovatele, že vzhledem k době delší jednoho roku, která uplynula od spáchání posledního dopravního přestupku, neměly správní orgány přiblížit ke třem předchozím přestupkům, znamenalo by to, že pokud by např. přestupce spáchal 10 dopravních přestupků a mezi 10. a 9. přestupkem by uplynulo více než 12 měsíců, jednalo by se o stejně závažný přestupek a ohrožující stejně zájem společnosti jako v případě řidiče, který by se dopustil svého prvního dopravního přestupku. Takový výklad je očividně absurdní.“
- [19] K užití institutu zahlazení odsouzení ve správním řízení se pak Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 21. 7. 2016, č. j. 7 As 40/2016-40, kde uvedl následující: „Nutno doplnit, že institut zahlazení je upraven v trestním řádu, podle něhož lze o zahlazení rozhodnout pouze na žádost (srov. § 363 trestního řádu). Stěžovatel přitom ani netvrdil ani nedokládal, že by v dané věci jakýkoli obdobný návrh podal. Z judikatury správních soudů nadto nevyplyvá, že by při správním trestání nebylo možno nikterak zohlednit, že účastník řízení v minulosti spáchal obdobný přestupek.“ Odkázat lze také na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2017, č. j. 17 A 23/2016-46, s jehož závěry se kasační soud plně ztotožňuje. Zde se uvádí, že „správní orgány o zahlazení samostatně rozhodovat nemohou. Lhůta pro zahlazení odsouzení navíc počíná běžet vykonáním trestu, v případě přestupků je však v evidenční kartě evidována pouze právní moc rozhodnutí, nikoliv to zda a kdy byla sankce vykonána. Doslovné uplatnění analogie by tedy vedlo k tomu, že by bylo nutné přiblížit např. i k 10 let starým banálními přestupkům za předpokladu, že by pokuta uložená za takovýto přestupek nebyla dobrovolně zaplacená a byla zdlouhavě vymáhána cestou exekuce. V případě každého jednotlivého přestupku by pak bylo nezbytné si vyžadovat údaje ohledně výkonu sankce. Z uvedeného je zřejmé, že striktní užití analogie zahlazení není možné, je proto na místě k

institutu zahlazení přihlížet toliko přiměřeně se zohledněním specifík dopravních přestupků, které jsou zpravidla zjišťovány pouze policií při běžném dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu. Správní orgán I. stupně takto postupoval, když přihlížel k přestupkům spáchaným do 3 let. Ostatně při striktní analogii s trestním právem by nebylo možno přihlídnout k téměř žádným dopravním přestupkům, u nichž byla sankce pokuty vykonána, neboť dle § 69 trestního zákoníku platí, že na pachatele, kterému byl uložen peněžitý trest za přečin spáchaný z nedbalosti, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile je trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno. Takováto úvaha by však vedla k absurdním závěrům v podobě faktické nemožnosti řádné aplikace ust. § 12 odst. 1 výše zákona o přestupcích, minimálně co se hodnocení osoby pachatele týče.“

[20] Ani z rozsudku Nejvyššího správního soudu, č. j. 2 As 323/2016-49, na který stěžovatel odkazuje, pak nevyplývá, že by správní orgány při hodnocení osoby řidiče ve smyslu § 12 odst. 1 zákona o přestupcích nemohly přihlížet k přestupkům starším jednoho roku, resp. Že by měly povinnost vždy analogicky aplikovat institut zahlazení odsouzení. V případě popisovaném v odkazovaném rozsudku totiž správní orgán vůbec neuvedl, jaká hlediska jej vedla k uložení konečné výše sankce. Naproti tomu v právě posuzované věci správní orgán přihlédl pouze k přestupkům spáchaným za poslední tři roky, kdy měl stěžovatel v evidenční kartě řidiče evidováno pět záznamů o přestupcích v dopravě a z toho čtyři pro překročení nejvyšší povolené rychlosti. Správní orgán proto dovodil, že nemůže na jednání stěžovatele pohlížet jako na ojedinělé pochybení, nýbrž jako na další nekázeň v silničním provozu, přičemž z předchozích sankcí si stěžovatel nevzal patřičné ponaučení. Tato skutečnost byla poté hodnocena v jeho neprospěch. Ani tato námitka stěžovatele proto není důvodná.“

59. Z uvedeného plyne, že žalovaný mohl přihlídnout k předcházejícím rozhodnutím, která se týkala žalobce, a to zejména v situaci, kdy se jednalo o totožné skutkové jednání a žalobce byl postižen za stejný přestupek, dokonce spáchaný stejným vozidlem. Rozhodnutí, kterým byla uložena žalobci sankce ve společném řízení ve výši 6.000 Kč, nabylo právní moci dne 10. 12. 2014. Žalobce spáchal nyní posuzovaný delikt 15. 6. 2014 a správním orgánem prvního stupně bylo ve věci rozhodnuto dne 19. 1. 2015. Žalobce tedy opakovaně spáchal totožný skutek ještě dříve, než bylo pravomocně rozhodnuto o týchž jednáních žalobce. Podle názoru soudu tak správní orgán prvního stupně i žalovaný řádně přihlédl k přecházejícímu totožnému jednání žalobce. Není relevantní, zda k němu přihlédl v režimu prosté recidivy nebo v rámci zohlednění osobnosti pachatele. Za všech okolností by se jednalo o přítěžující okolnost, kterou by správní orgány adekvátně hodnotily v neprospěch žalobce.
60. S ohledem na předcházející pokutu uloženou ve výši 6.000 Kč se jeví pokuta ve výši 8.000 Kč jako zcela přiměřená i se zohledněním toho, že k jednomu z předcházejících rozhodnutí bylo přihlídnuto neoprávněně.
61. Ostatní přítěžující a polehčující okolnosti (tj. úmyslné spáchání přestupku a zanechání přestupkového jednání tím, že žalobce dodatečně zakoupil a vylepil dálniční známku) jsou vyrovnané, a proto je zásadní zohlednění předcházející činnosti žalobce.

62. Poněkud nadbytečně a neorganicky se jeví zohledňování hodnoty vozidla žalovaným v napadeném rozhodnutí, neboť ani ze spisu neplyne, že by se žalovaný hodnotou vozidla blíže zabýval. Zároveň ale z napadeného rozhodnutí plyne, že hodnotu vozidla zohledňoval žalovaný při posuzování přiměřenosti sankce. Nicméně to se jeví v projednávané věci jako krok navíc ze strany žalovaného, neboť žalobce v odvolání nepřiměřenost sankce ani její likvidační charakter nenamítal. Až úsměvná je v té souvislosti námitka žalobce, že hodnota vozu vysoce přesahuje hranici dvou milionů Kč, zatímco žalovaný tvrdí, že hodnota vozidla přesahuje hodnotu jednoho milionu Kč. Soud pomíjí, že hodnota více než dva miliony Kč je jistě víc než hodnota jednoho milionu Kč, tudíž žalovaný i žalobce mají pravdu. Klíčové je, že tato skutečnost nebyla hodnocena jako přítěžující okolnost.

Závěr

63. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že přezkoumávané rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnout.
64. Výroky o nákladech řízení mají oporu v § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost je nepřijatelná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Brno dne 6. října 2020

Mgr. Petr Sedlák, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.